

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízдила a JUDr. Brigity Chrástilové v právní věci **žalobce: F. M. E. A.**, zastoupen Mgr. Umarem Switatem, advokátem, se sídlem Kloknerova 2212/10, Praha 4, adresa pro doručování: V Tůních 11, Praha 2, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného vedeném u Krajského soudu v Praze ve věci sp. zn. 49 Az 46/2006, o námitce podjatosti vznesené žalobcem vůči samosoudkyni Krajského soudu v Praze JUDr. Dalile Marečkové,

takto:

Samosoudkyně Krajského soudu v Praze JUDr. Dalila Marečková **není vyloučena** z projednávání a rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 49 Az 46/2006.

Odůvodnění:

Ve věci sp. zn. 49 Az 45/2006 vedené u Krajského soudu v Praze (žaloba proti rozhodnutí žalovaného o zamítnutí žádosti žalobce o udělení azylu jako zjevně nedůvodné) žalobce dne 12. 10. 2006 vznesl do protokolu námitku podjatosti samosoudkyně JUDr. Dalily Marečkové. Námitku podjatosti odůvodnil tím, že se domnívá, že soud má již v předmětné věci předem rozhodnuto. Na výzvu k doplnění důvodů námitky podjatosti žalobce připsal ze dne 18. 10. 2006 soudu sdělil, že dle jeho informací (resp. na základě informací jiných účastníků azylového řízení, kteří s žalobcem pobývali v zařízení pro zajištění cizinců) je soud podjatý a není nestranný. Na základě těchto informací se žalobce domnívá, že soud je již předem rozhodnut, a to tak, že žaloba proti rozhodnutí žalovaného bude zamítnuta, přičemž k dosažení tohoto cíle soud zamítne i návrhy na doplnění dokazování.

O námitce podjatosti vznesené vůči soudci přísluší rozhodovat Nejvyššímu správnímu soudu (§ 8 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), a to po vyjádření námitkou dotčeného soudce.

JUDr. Dalila Marečková ve svém vyjádření ze dne 31. 10. 2006 (č. l. 38) k námitce žalobce uvedla, že jí není známa žádná okolnost, pro niž by byla z projednávání a rozhodování věci vyloučena, a v předkládací zprávě Nejvyššímu správnímu soudu uvedla, že námitku podjatosti považuje pouze za jeden z dalších obstrukčních návrhů žalobce.

Podle ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Obsahem citovaného ustanovení jsou tedy dva na sobě zcela nezávislé důvody vyloučení soudce. Soudce je jednak ipso facto vyloučen z projednávání a rozhodování věci, na níž měl podíl již v předchozím řízení správním či soudním. Vedle toho je pak důvodem vyloučení natolik objektivizovatelná míra osobního vztahu soudce k věci samé, k účastníkům či k jejich zástupcům, že míra a povaha tohoto vztahu zavdává důvod k pochybnostem o nepodjatosti soudce.

V případě samosoudkyně JUDr. Dalily Marečkové první důvod vyloučení z projednávání a rozhodování věci žalobce dán není. Ze soudního spisu, jakož i z námítky podjatosti či z vyjádření JUDr. Dalily Marečkové nikterak nevyplývá, že by se kdy vůbec mohla podílet na řízení, z něhož vzešlo rozhodnutí žalovaného. Zbývá tedy posoudit, zda se v případě JUDr. Dalily Marečkové nejedná s ohledem na skutečnosti, které žalobce v námítce podjatosti uvedl, o podjatost způsobenou osobním vztahem k věci či účastníkům.

Podjatostí je podle Nejvyššího správního soudu potřeba rozumět absenci nezávislosti a nestrannosti jakožto ústavních atributů soudnictví. Vodítkem k nalezení míry nezávislosti a nestrannosti soudce v míře, která naplňuje požadavky ústavního pořádku, nepodléhá však subjektivismu v posuzování a neignoruje sociální realitu, je pro Nejvyšší správní soud především judikatura Ústavního soudu. Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 26. 4. 2005, publikovaným pod č. 220/2005 Sb., konstatoval, že dlouhodobý právní a politický vývoj liberálních demokracií vygeneroval ze zkušeností indikátory nezávislosti a nestrannosti, z nichž lze utvářet objektivizovatelná kritéria pro posouzení naplnění znaků nezávislosti a nestrannosti. Nezávislost a nestrannost soudu (soudce) v objektivní poloze se tak posuzuje z hlediska vztahu k ostatním mocenským složkám (respektování principu dělby moci) a z hlediska schopnosti aktérů řízení s potenciálním zájmem na určitém výsledku či průběhu sporu ovlivnit vznik, trvání a zánik funkce člena soudního orgánu či jinak účinně působit na jeho rozhodování. Soudci tedy musí mít natolik nezávislý status a tento status musí zůstat i v konkrétních řízeních natolik nenarušen, aby bylo vyloučeno přímé či zprostředkované působení na rozhodovací činnost.

Žalobce namítá, že nezávislý status samosoudkyně JUDr. Dalily Marečkové ve výše naznačeném smyslu by mohl být dotčen skutečností, že má již „předem rozhodnuto“. Nejvyšší správní soud musí tuto námitku odmítnout jako zcela nepřípadnou. Žalobce ani v nejmenším nenabízí jakékoliv indicie pro předpoklad, že JUDr. Dalila Marečková již dospěla ve vztahu k věci žalobce k nějakému apriornímu řešení, a tomuto řešení podřizuje způsob vedení řízení. Vedle toho žalobce neuvedl jediný důvod, proč by JUDr. Dalila Marečková měla být v nějakém osobním vztahu k žalobci, který by ji vedl k rozhodnutí věc řídit vytčeným cílem – existenci takového vztahu (předpokládejme negativního) ba dokonce ani netvrdí.

Přihlížeje k obsahu tvrzení žalobce v námítce podjatosti, jež, jak bylo výše ukázáno, není podloženo jakýmkoliv ověřitelným podkladem, Nejvyšší správní soud nemůže než konstatovat, že JUDr. Dalila Marečková, jako soudkyně v téže věci, nemůže zavdat příčinu k pochybnostem o její nezávislosti a nestrannosti ve vztahu k žalobci.

Je samozřejmě možné, že žalobce s přihlédnutím k případným předchozím rozhodnutím JUDr. Dalily Marečkové ve věcech obdobného skutkového základu, jako je jeho, může do jisté míry usuzovat na výsledek své věci, přičemž tento výsledek mu nemusí hypoteticky konvenovat. To ovšem není důvodem k pochybnosti o její nepodjatosti – nelze bránit soudci, aby autonomně aplikoval právo, a dokonce se od něj očekává, že v obdobných případech bude aplikovat právo obdobně. Pokud žalobce dospěje k závěru, že taková aplikace je nesprávná (ovšem až bude projevna okolnímu světu seznatelným způsobem), obranou proti ní není námitka podjatosti, ale procesním předpisem předvídaný opravný prostředek.

S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že žalobcem formulované důvody nejsou způsobilé založit pochybnosti o nepodjatosti soudkyně. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, jak je ve výroku uvedeno.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. prosince 2006

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu